

Warszawa, dnia 23 lipca 2021 r.

RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI

PREZES

Krzysztof Szczucki

RCL.DPP.550.8/2021

Dot.: DP-WL-0231-77/2020/MZ

Pan

Maciej Wąsik

Sekretarz Stanu

**w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 5 lipca 2021 r. dotyczące projektu *ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw*, Rządowe Centrum Legislacji przedstawia następujące stanowisko w sprawie:

1. Odnosząc się do zakresu podmiotowego projektowanej zmiany zauważa się, że ograniczenie nowelizacji ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. *o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin*, zwanej dalej „ustawą zaopatrzeniową”, jedynie do służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych wprowadza nierówność względem innych służb, w szczególności służb specjalnych i Służby Więziennej. Wskazane służby (lub ich poprzedniczki) również były objęte reformami emerytalnymi z 1999 r. oraz z 2003 r., a wprowadzenie odmiennych zasad tylko dla służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych może spowodować zarzut nierówności wobec prawa podmiotów

znajdujących się w podobnej sytuacji prawnej, która to zasad wynika z art. 32 Konstytucji RP. Kwestia równości może dotyczyć także emerytur wojskowych, których zasady ustalania są analogiczne do emerytur policyjnych. Zauważyć przy tym należy, że Trybunał Konstytucyjny, dokonując w swym orzecznictwie interpretacji konstytucyjnej zasady równości, podkreślał, że „nie chodzi tu o bezwzględną równość wszystkich obywateli, gdyż z zasady równości wynika nakaz jednakowego traktowania wszystkich obywateli w obrębie określonej klasy (kategorii). Wszystkie podmioty charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną (relewantną) powinny być potraktowane równo, a więc według jednakowej miary, bez różnicowań, zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących.[...] Konieczna jest ocena kryterium, na podstawie którego dokonano różnicowania, bo wszelkie odstępstwo od nakazu równego traktowania podmiotów podobnych musi zawsze znajdować podstawę w przekonujących argumentach (wyrok TK z dnia 9 lutego 2010 r., P 58/08).”. Przedłożone uzasadnienie do projektu ustawy takiej oceny nie zawiera;

2. Nadto wymaga wyjaśnienia objęcie nową regulacją funkcjonariuszy, którzy zostali przyjęcia do służby jedynie w okresie przed dniem 1 października 2003 r. W uzasadnieniu projektu wskazano, że „przyjęto zasadę, iż dla funkcjonariuszy przyjętych po raz pierwszy do służby po dniu 1 stycznia 1999 r., za okresy służby i okresy równorzędne ze służbą będzie przysługiwała emerytura policyjna lub wojskowa, zaś za okresy pracy będzie przysługiwała emerytura powszechna (pod warunkiem odpowiedniej ilości tych okresów i po osiągnięciu wieku emerytalnego), przy czym obydwie emerytury będą wypłacane łącznie (oraz dodatkowo ewentualna emerytura z OFE).”. Natomiast jak dalej wskazano „Obecnie, przychylając się do postulatów zgłaszanych przez funkcjonariuszy przyjętych do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., a przed dniem 1 października 2003 r. proponuje się dodanie art. 15aa do ustawy zaopatrzeniowej oraz wprowadzenie zmian dostosowujących, wynikających z dodania tego przepisu, w celu umożliwienia części z tych funkcjonariuszy doliczania tzw. okresów pracy cywilnej do wysługi emerytalnej.”. Zatem skoro przepisy dotyczące emerytur policyjnych i wojskowych oraz cywilnych dotyczyły wszystkich funkcjonariuszy przyjętych do służby po dniu 1 stycznia 1999 r., wymaga wyjaśnienia i wskazania argumentów o charakterze prawnym, dlaczego wprowadzenie zmian jest ograniczone do funkcjonariuszy przyjętych w okresie obowiązywania reformy systemu emerytalnego. Taka argumentacja jest wymagana w celu uniknięcia zarzutu wprowadzania nierówności podmiotów, o której mowa powyżej.

3. W uzasadnieniu projektu podkreślono, że wprowadzone zmiany odniosą skutek analogiczny do emerytur pobieranych na podstawie art. 15 ustawy zaopatrzeniowej, tj. brak możliwości pobierania emerytury cywilnej. Zatem wymaga wyjaśnienia wraz ze wskazaniem argumentów prawnych, dlaczego dla tej grupy funkcjonariuszy są wprowadzane inne zasady obliczenia emerytury policyjnej, niż dla funkcjonariuszy otrzymujących emeryturę na podstawie art. 15. W szczególności został wprowadzony wymóg 25 lat służby oraz ustalone inne zasady uwzględniania okresów składkowych i nieskładkowych niż w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 ustawy zaopatrzeniowej. Kwestia ta wymaga wyjaśnienia, również z uwagi na podnoszoną wyżej zasadę równości podmiotów.
4. Odnosząc się od przepisów przejściowych wymaga wyjaśnienia, czy nie należy uwzględnić również funkcjonariuszy, którzy zostali zwolnieni ze służb już nieistniejących (np. Biuro Ochrony Rządu). Ustawa zaopatrzeniowa posługuje się bowiem pojęciem „emeryci i renciści Biura Ochrony Rządu” (art. 10b ustawy zaopatrzeniowej).
5. Wymaga również wyjaśnienia, czy nowe zasady ustalania policyjnych rent rodzinnych będą miały zastosowanie do rent rodzinnych ustalonych przed dniem wejścia w życie nowych rozwiązań. Kwestia ta nie została rozstrzygnięta w przepisach przejściowych. Podobna uwaga dotyczy postępowań w sprawie przyznania rent rodzinnych, które się toczą, a także postępowań w sprawie ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 33c ustawy zaopatrzeniowej.

Z wyrazami szacunku,

Krzysztof Szczucki
Prezes
Rządowego Centrum Legislacji
/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
kwalifikowanego certyfikatu/